

LIBRI

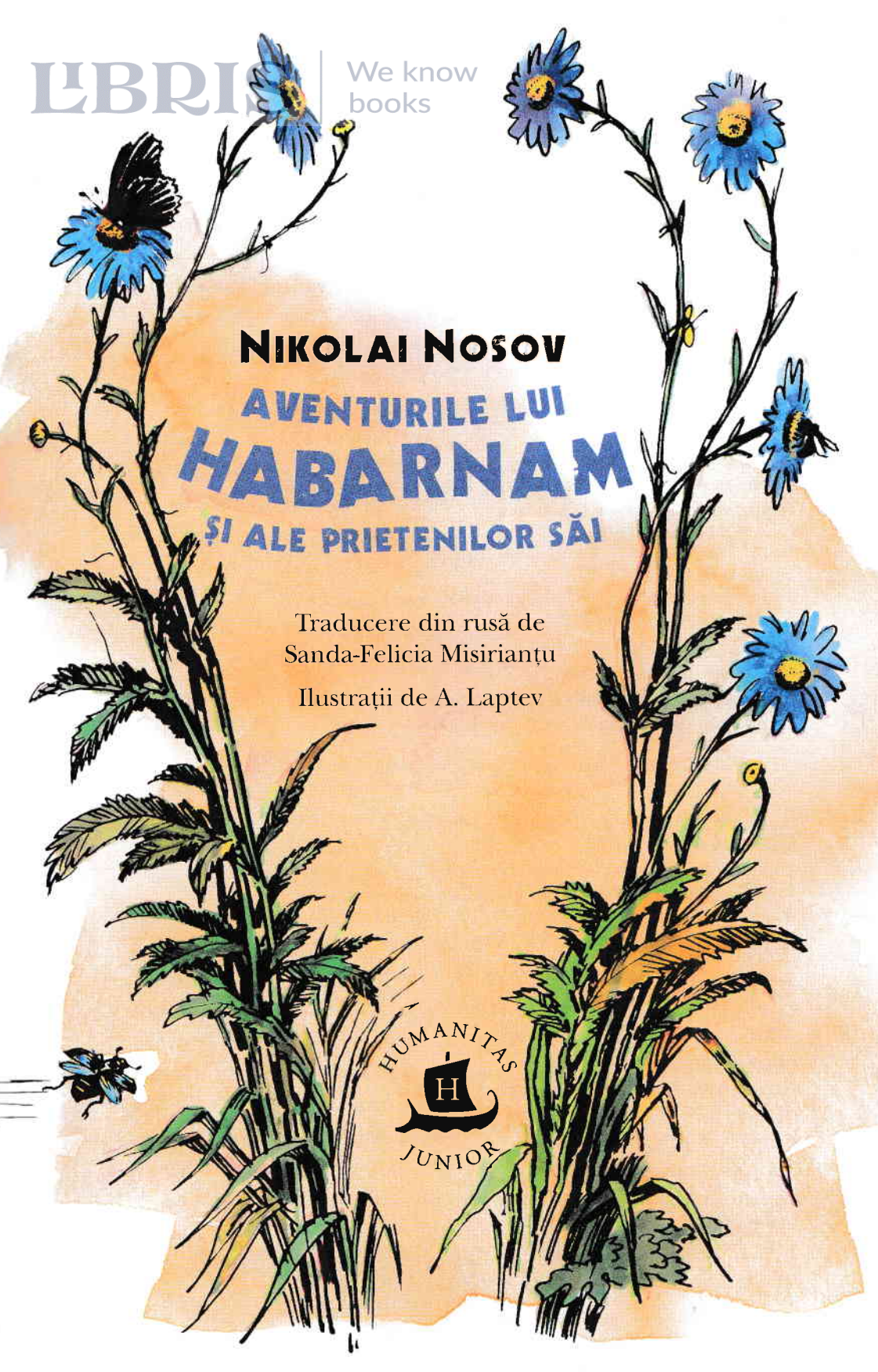
We know
books

NIKOLAI NOȘOV
AVENTURILE LUI
HABARNAM
ȘI ALE PRIETENILOR SĂI

Traducere din rusă de
Sanda-Felicia Misirianțu

Ilustrații de A. Laptev

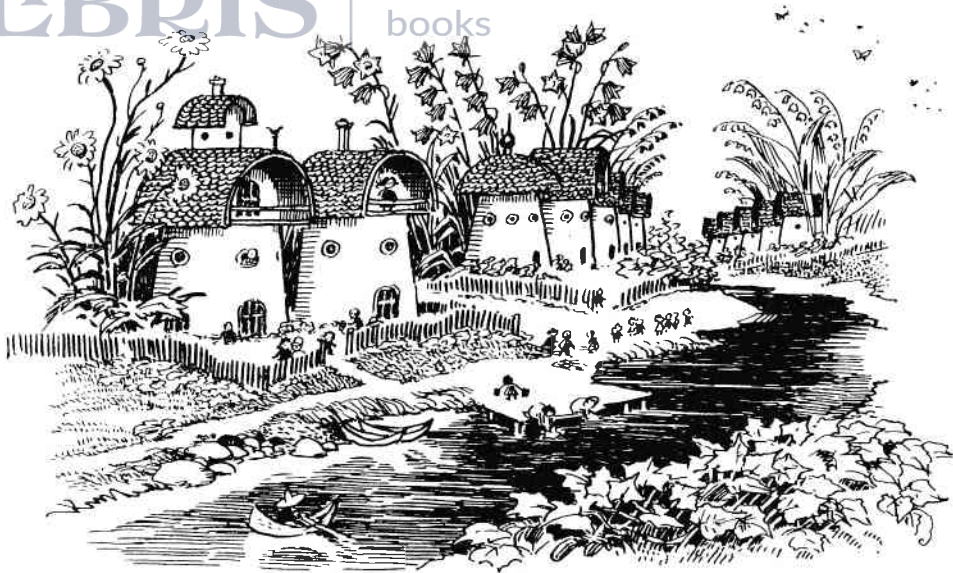
HUMANITAS
H
JUNIOR



Cuprins

- Capitolul I* Piticii din Orașul Florilor / 7
Capitolul II Cum s-a făcut Habarnam muzician / 14
Capitolul III Cum a ajuns Habarnam pictor / 18
Capitolul IV Cum a început Habarnam să scrie poezii / 22
Capitolul V Cum s-a plimbat Habarnam cu automobilul
cu apă gazoasă / 27
Capitolul VI Cum a inventat Știetot un balon / 33
Capitolul VII Pregătirea de călătorie / 40
Capitolul VIII La drum / 46
Capitolul IX Deasupra norilor / 51
Capitolul X Accidentul / 57
Capitolul XI Într-un loc nou / 63
Capitolul XII Cunoștințe noi / 69
Capitolul XIII Discuția din timpul mesei / 74
Capitolul XIV Plimbarea prin oraș / 82
Capitolul XV La spital / 90
Capitolul XVI Concertul / 96
Capitolul XVII Expediția lui Șurubel și a lui Piuliță
în Orașul Zmeielor / 100
Capitolul XVIII În Orașul Zmeielor / 106
Capitolul XIX În vizită la Istețilă / 112
Capitolul XX Acuarelă lucrează / 119
Capitolul XXI Întoarcerea lui Șurubel și a lui Piuliță / 125
Capitolul XXII Minunile mecanizării / 131
Capitolul XXIII Evadarea / 135
Capitolul XXIV Raționalizarea lui Acuarelă / 140
Capitolul XXV Vindecarea lui Glonțișor / 144
Capitolul XXVI Întoarcerea lui Cuișor / 149
Capitolul XXVII O întâlnire neașteptată / 153
Capitolul XXVIII Împăcarea / 158
Capitolul XXIX La bal / 162
Capitolul XXX Întoarcerea / 173





CAPITOLUL I

Piticii din Orașul Florilor

A fost odată un oraș de basm, în care trăiau niște pitici. Li se spunea așa pentru că erau mici-mici. Niciunul nu era mai mare decât un castraveț. În orașul lor era foarte frumos. În jurul fiecărei case creșteau flori de toate felurile: margarete, romanițe, păpădii. Acolo, până și străzile purtau nume de flori: strada Campanulelor, alea Romanitelor, bulevardul Albăstrelelor. Iar orașul acesta se numea chiar Orașul Florilor. Și se întindea pe malul unui pârâu. Piticii îl numiseră Pârâul Castraveților, pentru că pe malurile lui creșteau mulți castraveți.

Peste pârâu, pe celălalt mal, creștea o pădure. Piticii își înjghebau bărcuțe din scoartă de mestecăn, treceau apa și se afundau printre copaci ca să culegă fructe de pădure, ciuperci și alune. Tare greu le venea să le culegă, pentru că piticii erau micuți. Unde mai pui că după alune erau nevoiți să se cațare în tufele înalte, ba încă trăgând după ei un fierăstrău. Niciun pitic n-ar fi putut rupe o alună cu mâinile goale – aveau nevoie de un fierăstrău cu care s-o taie. Și ciupercile tot cu fierăstrăul le tăiau. Mai întâi, retezau ciuperca de jos de tot, apoi o tăiau în bucăți și pe urmă o cărau până acasă bucată cu bucată.



Erau două feluri de pitici: prichindei și prichindute. De obicei, prichindeii purtau ori pantaloni lungi, ori pantalonași scurți cu bretele, în vreme ce prichindutele le plăcea să se îmbrace în rochițe cu tot felul de modele viu colorate. Prichindeilor nu le plăcea defel să-și bată capul cu pieptănatul, și de aceea se tundeau scurt-scurt, în schimb prichindutele aveau părul lung, aproape până la brâu, și le plăcea să și-l aranjeze în fel de fel de coafuri sau să și-l împletească în codițe în care își prindeau panglici și fundițe. Mulți dintre prichindei erau foarte mândri că sunt prichindei și nici nu le băgau în seamă pe prichindute. La rândul lor, prichindutele erau foarte mândre că sunt prichindute și nici nu voiau s-audă de prichindei. Dacă se întâmpla ca vreo prichindută să zărească pe stradă vreun prichindel, atunci, cum dădea cu ochii de el, cum trecea pe partea cealaltă. Și bine făcea, pentru că unii dintre prichindei n-aveau astâmpăr și nu puteau să treacă pe lângă o prichindută fără să-i arunce vorbe urâte sau s-o îmbrâncească sau, și mai rău, s-o tragă de codițe. Desigur, nu toți prichindeii erau așa, însă, cum nu scria în fruntea lor cine e așa și cine nu, prichindutele preferau să treacă din timp pe trotuarul celălalt ca să nu se pomenească dând nas în nas cu ei. Din acest motiv mulți prichindei le făceau pe prichindute *închipuie* – auzi tu, ce cuvânt le-a dat prin cap! –, iar multe prichindute îi făceau pe prichindei *bătăuși* și câte alte porecle jignitoare.

Mai mult ca sigur că acum unii cititori vor spune că toate acestea sunt născociri și că asemenea pitici nu există în realitate. Dar nici nu zice nimeni că ar exista de-adevăratelea! Realitatea e una, iar povestea e cu totul altceva. Într-un oraș de basm poate exista orice.

Ei bine, într-o căsuță de pe strada Campanulelor, locuiau șaisprezece prichindei-



piticei. Cel mai important dintre ei era un prichindel-piticele pe nume Știetot. Fusese poreclit astfel pentru că știa o mulțime lucruri. Și știa atâtea pentru că citea tot felul de cărți. Avea cărți și pe masă, și sub masă, și pe pat, și sub pat. În camera lui nu puteai să arunci un ac, peste tot erau numai cărți. De la cititul cărților, Știetot se făcuse foarte deștept. De aceea, toată lumea îi dădea ascultare și-l iubea foarte tare. El se îmbrăca întotdeauna într-un costum negru, iar când se așeza la masă și își pune ochelarii pe nas și începea să citească vreo carte, semăna leit cu un profesor.

În aceeași casă locuia și renumitul doctor Pilulă, care-i trata pe pitici de toate bolile. El purta întotdeauna un halat alb, iar pe cap purta un fes alb cu pompon.

Tot aici locuia și vestitul mecanic Șurubel, dimpreună cu asistentul său, Piuliță, precum și Zahar Zaharescu Limonadă, un prichindel care era celebru pentru că-i plăcea la nebunie apa gazoasă cu sirop. El ținea mult la etichetă: avea pretenția ca lumea să-l strige pe numele întreg și nu-i plăcea când cineva îl striga, pur și simplu, Limonadă. Alt locatar al casei acesteia era vânătorul Glonțisor, care avea un câțel pe nume Strop și o pușcă ce ținea cu dopuri. Pe urmă mai erau pictorul Acuarelă, muzicianul Guzlă și alți prichindei: Grăbilă, Dondănel, Tăcutul, Gogoasă, Zăpăcilă și doi frați, Probabil și Posibil. Dar cel mai faimos dintre ei era un prichindel pe nume Habarnam. Fusese poreclit așa pentru că n-avea habar de nimic.

Habarnam purta o pălărie albastru aprins, pantaloni galben-canar și o cămașă portocalie cu cravată verde. Se vede treaba că-i plăceau culorile vii. Îmbrăcat așa, ca un papagal, Habarnam bătea orașul cât era ziua



de lungă și le împuia capul tuturor cu fel de fel de aiureli pe care le scornea întruna. De parcă asta n-ar fi fost de-ajuns, le jignea mereu pe prichindute. Nici nu-i de mirare că acestea, de cum îi zăreau de la o poștă cămașa portocalie, făceau de îndată cale-ntoarsă și intrau înapoi în casele lor ca să se pună la adăpost. Prietenul cel mai bun al lui Habarnam era Peticel, un prichindel care locuia pe strada Margaretelor. Cu el Habarnam sporovăia ceasuri întregi vrute și nevrute. Și, deși ajungeau să se ciondănească de douăzeci de ori pe zi, tot de atâtea ori se și împăcau.

Lui Habarnam i se dusese vestea datorită unei întâmplări de pomină.

Într-o bună zi, se plimba prin oraș și se pomeni, pe neașteptate, pe un câmp. În jur, nici țipenie. Cum stătea el așa, pe deasupra lui trecu un cărăbuș de mai. Fiindcă nu vedea bine, cărăbușul se izbi drept în ceafa lui Habarnam și-l dădu de-a berbeleacul, după care-și luă iute zborul și se făcu nevăzut în depărtare. Habarnam sări în sus și începu să se uite de jur împrejur ca să vadă cine l-a lovit. Dar în preajmă nu era nimeni.

„Totuși, cine m-a lovit? se întrebă el. O fi căzut ceva din cer?”

Își lăsă capul pe spate și se uită în sus, dar acolo nu se vedea nimic. Numai soarele, care strălucea luminos deasupra capului său.

„Să știi că de-acolo trebuie să fi căzut ceva, trase concluzia Habarnam. Mai mult ca sigur că s-a desprins o bucată din soare și m-a lovit în ceafă.”

Așa că o luă înapoi spre casă. Pe drum se întâlni cu Lentilă, un cunoscut de-al lui.

Lentilă era astronom faimos și se pricepea să meșterească lentile din cioburi de sticlă. Dacă le puneai la ochi și te uitai la lucrurile din jur, le vedeai mai mari. Din câteva asemenea lentile, Lentilă își făcuse un ditamai telescopul prin care puteai să vezi Luna și stelele. Așa ajunsese el astronom.



— Lentilă, îi spuse Habarnam, fii atent ce mi s-a ntâmpat: s-a desprins o bucată din Soare și m-a lovit în ceafă.

— Fugi de-aici, Habarnam! începu Lentilă să râdă. Dacă s-ar fi desprins o bucată din Soare, te-ar fi făcut plăcintă. Doar Soarele e foarte mare! E mai mare decât tot Pământul nostru.

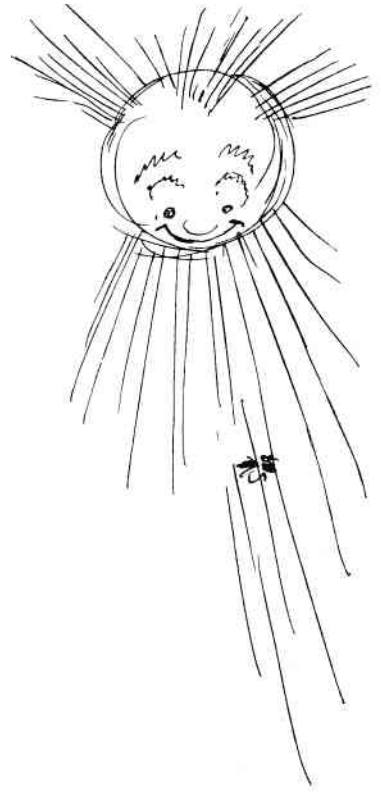
— Da' de unde! răspunse Habarnam. După cât văd eu, Soarele nu-i mai mare decât o farfurie.

— Numai ni se pare că-i așa pentru că Soarele se află la mare depărtare de noi. Soarele e un glob uriaș și fierbinte. Doar am văzut prin telescopul meu. Dacă s-ar fi desprins din el fie și o bucățică, atunci ne-ar fi distrus tot orașul.

— Măi să fie! se minună Habarnam. N-am știut că Soarele e atât de mare. Mă duc să le spun și celorlalți, că poate nici ei n-au habar despre asta. Iar tu mai uită-te o dată la Soare prin telescopul ăla al tău: poate că totuși e cio-bit într-o parte!

Habarnam porni spre casă și, cum se întâlnea cu alți prichindei pe drum, cum le povestea:

— Fraților, aveți idee cât e Soarele? E mai mare decât tot Pământul nostru. Chiar așa! Și să mai știți că din Soare s-a desprins o bucată și zboară direct spre noi. Nu mai e mult și o să se prăvălească peste noi și o să ne strivească pe





toți. O să fie îngrozitor! Dacă nu mă credeți, duceți-vă și întrebați-l pe Lentilă!

Toți izbucneau în râs, fiindcă știau bine ce aiureli spune Habarnam. Iar el o luă la goană spre casă, strigând întruna:

— Fraților, salvați-vă! O să ne ciocnim cu bucata!

— Ce bucată? îl întrebau prichindeii.

— Bucata, fraților! Bucata care s-a desprins din Soare. Acuși o să cadă peste noi și o să ne zdrobească! Știți cât e Soarele? E mai mare decât tot Pământul!



— Ce tot inventezi acolo?

— Nu inventez nimic. Mi-a spus Lentilă. A văzut prin telescopul lui.

Prichindeii dădură fuga în curte și începură să se uite la Soare. Și se uitară, și se tot uitară, până ce le dădură lacrimile. Din pricina asta, începu să li se pară că din Soare chiar lipsește o bucată. Iar Habarnam țipa în continuare cât îl ținea gura:

— Scapă cine poate! E nenorocire!

Se repeziră cu mic, cu mare să-și strângă lucrurile. Acuarelă își inhăță vopselele și pensula. Guzlă – instrumentele muzicale. Doctorul Pilulă umbla încoace și-ncolo prin casă, căutându-și trusa de prim-ajutor, pe care-o pusese cine știe pe unde. Gogoasă își înșfăcase galoșii și umbrela și deja tâsnise pe poartă, când răsună glasul lui Știetot:

— Stați liniștiți, fraților! N-o să se-ntâmpale nimic. Oare nu-l cunoașteți pe palavragiul de Habarnam? Astea sunt numai scornelile lui!

— Scorneli? strigă Habarnam. Poftim, duceți-vă și întrebați-l pe Lentilă!

Așadar, toată lumea dădu fuga la Lentilă și atunci se lămuriră că, într-adevăr, Habarnam inventase toată povestea. Ce hohote de râs se stârniră! Râdeau cu toții de Habarnam și ziceau:

— Ne mirăm cum de te-am crezut!

— Eu nu mă mir chiar deloc! răspunse Habarnam. Eu chiar am crezut.

Iată ce ciudat era Habarnam.



*Cum s-a făcut
Habarnam muzician*

Dacă se apuca Habarnam de vreo treabă, o făcea numai anapoda și toate-i ieșeau pe dos. Nu putea să citească decât silabisind și nu știa să scrie decât cu litere mari de țipar. Multă lume credea că sigur Habarnam n-are nimic în cap, dar asta nu era adevărat, pentru că totuși pricepea anumite lucruri. Fără îndoială, le pricepea greu, dar reușea să-și pună ghetele în picioare, nu pe cap, și la urma urmei pentru asta îți trebuie totuși o brumă de inteligență.

Așadar, Habarnam nu era chiar netot. De vrut, ar fi vrut să învețe și el una-alta, dar nu-i plăcea să muncească. I-ar fi plăcut în schimb să se pomenească dintr-odată învățat, fără pic de muncă, numai că una ca asta n-ar fi stat în puterea nici celui mai deștept dintre pitici.

Prichindeilor și prichinduțelor le plăcea mult de tot muzica, iar Guzlă era un muzician grozav. Avea felurite instrumente muzicale și deseori cânta la ele. Ceilalți pitici îl ascultau și pe urmă îi laudau talentul. Auzindu-i, pe Habarnam începea să-l roadă invidia, așa că începu să-l roage pe Guzlă:

— Hai învață-mă și pe mine să cânt! Vreau și eu să fiu muzician așa ca tine.

— Te învăț, fu de acord Guzlă. La ce-ai vrea să cânti?

— Păi la ce e cel mai ușor?

— La balalaică.

— Atunci dă-o-ncoace ca să-ncerc!

Guza îi dădu balalaica. Habarnam începu să zdrăngăne din strune, apoi spuse:

— Nu, abia se-aude. Dă-mi altceva, să sune mai tare.

Guza îi întinse vioara. Habarnam se apucă să scârțâie cu arcușul pe strune și spuse:





— Mai tare de-atât n-ai?

— Ba da, tuba, răspunse Guzlă.

— Hai, dă-o-ncoace, să-ncercăm!

Guzlă îi dădu o ditamai tuba de alamă. Ce mai răgete scoase tuba, de îndată ce suflă Habarnam în ea!

— Uite, ăsta-i un instrument bun! se bucură el. Cântă tare!

— Atunci, dacă tot îți place, învață să cânți la tubă! căzu de acord Guzlă.

— Da' de ce să-nvăț? Știu și-așa! răspunse Habarnam.

— Nici vorbă, încă nu știi!

— Ba știu foarte bine! Ia ascultă! se rățoi Habarnam și se apucă să sufle în tubă cu toată puterea: Bu-bu-bu! Gu-gu-gu-u!

— Tu doar sufli în tubă, nu cânți! răspunse Guzlă.

— Cum nu cânt? se ofuscă Habarnam. Cânt chiar foarte bine! Tare!

— Ei, bravo! Ideea nu e să cânți tare, ci să cânți frumos.

— Tocmai, așa și cânt, frumos!

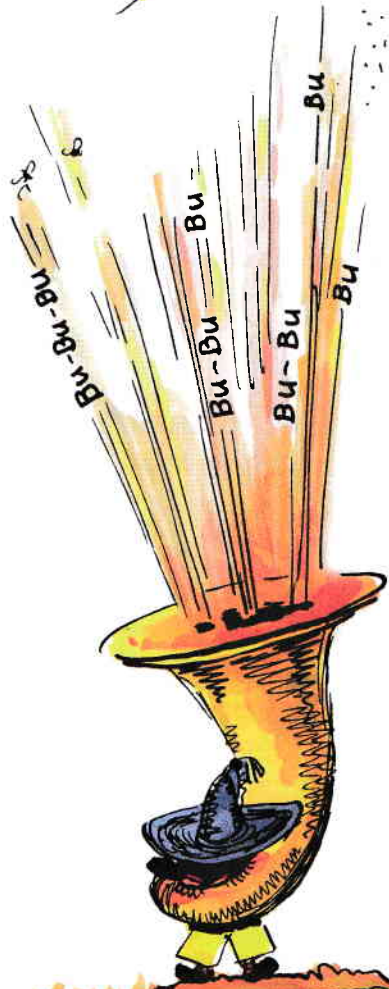
— Nici vorbă să fie frumos, protestă Guzlă. Din câte îmi dau eu seama, n-ai aptitudini muzicale.

— Ba tu n-ai! se burzului Habarnam. Și ești invidios. Vrei ca lumea să te asculte și să te laude numai pe tine.

— Nici pomeneală, spuse Guzlă. Ia tuba și cântă cât vrei, dacă crezi că nu mai ai nimic de învățat. Să te laude și pe tine!

— Păi, chiar așa o să și fac! răspunse Habarnam.

Și se apucă să sufle în tubă, dar, pentru că nu știa să cânte, tuba, săraca, ba urla, ba horcăia, ba țiuia, ba grohăia. Guzlă ascultă el cât



ascultă... dar până la urmă se dădu bătut. Își puse vestonul de catifea, își legă la gât fundulița rozalie pe care o purta pe post de cravată și plecă într-o vizită.

Seara, după ce prichindeii se întoarseră acasă, Habarnam apucă tuba și se porni să sufle în ea cât îl țineau puterile:

— Bu-bu-bu-u! Du-du-du-u!

— Ce-i cu hărmălaia ăsta? începură să strige cu toții.

— Asta nu-i hărmălaie! răspuse Habarnam. E cântat!

— Oprește-te imediat! țipă Știetot. Ne spargi timpanele cu cântatul tău!





— Ți se pare, pentru că nu ești obișnuit cu muzica mea. O să-ți treacă după ce o să te obișnuiești.

— Ba chiar n-am de gând să mă obișnuiesc. Nici vorbă!

Dar Habarnam nu-l mai băga în seamă și continua să sufle în tubă:

— Bu-bu-bu! Hrrr! Hrrr! Fiiiu! Fiiiu!

— Dar încetează odată! se năpustiră prichindeii asupra lui. Du-te de-aici cu tuba ta odioasă cu tot!

— Și unde să mă duc?

— N-ai decât să te duci pe câmp și să cânti acolo.

— Păi și cine o să mă asculte pe câmp?

— A, tu vrei neapărat să te asculte cineva?

— Da, vreau neapărat.

— Atunci, du-te pe stradă, o să te-audă vecinii.

Habarnam ieși în stradă și începu să cânte lângă casa de alături, dar vecinii îl rugară să nu facă gălăgie sub geamurile lor. Atunci se duse la altă casă, dar îl alungară și de-acolo. Se duse la a treia casă, și, cu toate că îl ușuiră și de data aceasta, Habarnam se hotărî să le facă-n ciudă vecinilor și să-și vadă de cântat. Cuprinși de furie, vecinii alergară afară și-l goniră cât ai clipi. De-abia reuși să scape din mâinile lor, cu tubă cu tot.

De atunci, lui Habarnam i-a pierit cheful de-a mai cânta la tubă.

— Nimeni nu e-n stare să-mi înțeleagă muzica, spuse el. Încă nu s-a ridicat lumea la nivelul ei. Când o să se întâmple asta, o să vină singuri să mă roage, dar va fi prea târziu. N-o să mai cânt.